

EEN MOEILIJKE LES

door
Cora C.G.

NIJKERK, G. F. CALLENBACH

EEN MOEILIJKE LES

DOOR

CORA C. G.

NIJKERK — G. F. CALLENBACH

HOOFDSTUK I.

Door 't ijs gezakt.

Het was in den winter, dat wil zeggen, in een dier winters, zooals we ze de laatste jaren dikwijls gehad hebben, met meer regen dan vriezend weer, met donkere dagen en zwaarbewolkte luchten, met soms een paar dagen wat vorst, die op het onverwachtst weer eindigde in een regenbui.

Wat waren dan die ouderwetsche winters heerlijk ! Weken aaneen had je helder vriezend weer, kon je schaatsenrijden naar hartelust; dan lag de sneeuw een voet hoog en glinsterden de zonnestralen in duizenden en duizenden ijskristallen. Dan had je 't met 10° vorst niet half zoo koud als nu, op zoo'n vochtigen, killen dag, omdat je bloed frisch en krachtig door de aderen stroomde en je levenslust en levenskracht insnoof van de heldere, vriezende lucht.

Maar nu leek het toch waarlijk, of het echt winter zou gaan worden ! Het vroom sinds eenige dagen, al was het niet hard, en het weerglas stond op bestendig. Een heerlijk vooruitzicht dus !

De vijvers in 't plantsoen waren al best te ver-

trouwen, vertelden de jongens elkaar met drukke, levendige gebaren; maar de oudere menschen geloofden niet zoo spoedig zulke berichten, want ze herinnerden zich menig jaar van te voren, dat dit ook door de jeugd was beweerd, terwijl er toch deze en gene een nat pak had gehaald, niet zelden gevolgd door een ernstige verkoudheid of een gevaarlijke ziekte zelfs.

Op de vlakte, dáár was het wat anders, daar kon het ijs wel al houden en des middags zag men ook al heel wat menschen met schaatsen in de hand den kant naar de ijsbaan opgaan.

Wat is er nu meer in staat om een jongen, die dol is op schaatsenrijden, het hoofd in de war te maken, dan menschen die met schaatsen loopen, de ijsmutsen op, druk pratende over het genoegen dat zij zich voorstellen of over de herinnering aan 't ijsvermaak van vorige jaren.

't Was dus niet te verwonderen, dat Willem opgewonden uit school thuiskwam, de deur met een harden zwaai achter zich dichtgooide en in zijn voortvarendheid moeder bijna omverliep, die juist uit de huiskamer kwam.

't Kan al best houden, moe, riep hij met veel overtuiging; de jongens gaan allemaal al en...

Dag Willem, zei moeder heel bedaard, zou je eerst niet goedendag zeggen, in plaats van als een wildeman 't huis binnen te stormen en je moeder onderstboven te loopen? Maar toch lachte zij een beetje, want Willem was zóó vol geestdrift en zag er zoo frisch en vroolijk uit, dat moeder hem niet kon beknorren.

Zij bracht naar de keuken wat zij juist in de handen had, keek even naar het eten dat op 't vuur stond en keerde toen weer naar de kamer terug, waar kort daarna ook vader en de zusjes binnenkwamen en men spoedig aan zou schikken om het

middagmaal te houden, dat tusschen de schooluren gebruikt werd.

Willem was niet de oudste der kinderen; er was een zusje boven hem, die al zóó groot werd, dat ze bijna geen zusje meer genoemd kon worden, of dit tenminste niet gaarne meer hoorde. Na Willem kwamen er nog twee meisjes, waarvan de kleinste nog niet naar school ging en die dus altijd heel blij was, als de anderen weer thuiskwamen en zij weer speelmakkertjes had. Zusje was de lieveling, de speelpop van allen; maar haar beste kameraad was Willem, wien 't nooit verveelde met haar te spelen, die alles voor haar wilde doen en die daarom ook beloond werd met haar grootste afhankelijkheid.

Ook nu trok de kleine zus haar broertje mee in haar spel, en had hem nog heel wat te vertellen en te laten zien in die korte oogenblikken, die er aan het middagmaal voorafgingen, terwijl de oudere meisjes de tafel dekten en het eten werd binnengebracht.

Nadat vader God gedankt had voor Zijn trouwe zorgen en een zegen had afgesmeekt over de spijzen, die Hij weer schonk, had Willem niet langer geduld, maar moest zijn hart eens luchten over de heerlijke vooruitzichten van het schaatsenrijden.

Hij vertelde dat Karel, die op school naast hem zat, al op het nieuwe kanaal was geweest en dat het ijs daar al zóó dik was, . . . wel zóó dik, pa! — en hij wees met zijn linkerhand en de vork die hij in de rechter hield, op jongensmanier sterk vergrootend. — En de broer van Pietje Wip (op de schoollijst stond zijn naam anders geschreven) had al op de ringvaart zien rijden, gisteren al, dus daar zou het nu zeker kunnen houden. — En 't vroor zóó hard vandaag, er hingen ijskegels aan de dakgoten en aan de vensterbanken van

sommige huizen en de spons zat vanmorgen in de sponsendoos vastgevroren.

»Nu, als je op de sponsendoos wilt gaan rijden, dan vind ik het goed,« zei vader, en de zusjes moesten éven lachen bij die voorstelling; doch Willem vond het beneden zich, zelfs maar zijn aandacht te schenken aan die opmerking.

Maar hoor eens, jongen,« ging vader ernstig voort; je weet wel, dat we je graag zooveel plezier gunnen als eenigszins mogelijk is; maar om je toe te staan je leven in de waagschaal te stellen, dat gaat toch niet. Vertrouw nu eens meer je vader dan de jongens op school; het ijs is nog niet sterk genoeg. Wacht nu nog een dag of wat en ik beloof je, zoo gauw ik weet dat het houden kan en geen gevaar meer oplevert, dan mag jij je schaatsen, hoor, en dan krijg je van moeder nog een dubbeltje voor baancenten toe, hè moeder?«

Ja,« antwoordde deze met opgewekte stem en een vroolijk knikje naar de meisjes, »en dan gaan wij samen eens kijken, hoe mooi Wim al beentje-over rijdt, hè?«

Of kopje-onder, plaagde Riek, de oudste; maar Willem sloeg daar niet veel acht op in zijn teleurstelling, dat hij nu nog niet mocht gaan.

Hij had er zóó op gehoopt, straks aan de jongens te kunnen zeggen, dat hij zijn schaatsen mocht hebben en dan na vier uur — de dagen lengden al een beetje — nog heerlijk een poosje te gaan rijden! — En nu mocht hij niet! — Wat jammer!

De pannekoeken, waar Willem anders zooveel van hield, smaakten hem nu niet half zoo lekker als anders, en toen na afloop van den maaltijd vader den Bijbel nam en ging lezen, kon hij maar ternauwernood zijn gedachten daarbij bepalen.

De woorden die vader las, klonken hem alsof hij ze uit de verte hoorde, zonder dat de betee-

kenis er van tot hem doordrong. Hoofd en hart waren vervuld van zijn eigen gedachten, van zijn groote teleurstelling. Willem wist wel, als vader eenmaal zoo iets gezegd had, dan was het hem ernst, dan was het onnoodig, om nog eens met vragen of voorstellen aan te komen: pa eischte strikte gehoorzaamheid en Willem moest er zich aan onderwerpen.

Maar wat las pa daar? — Iets van kinderen? — »Gij kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in alles, want dat is den Heere welbehaaglijk« (Col. 3 : 20). — Ja, dat was Willem niet onbekend; de meester had er ook juist nog over gesproken in de Bijbelles onlangs, toen de tien geboden behandeld werden. Maar hij vond het toch wel erg moeilijk, om nu gehoorzaam te zijn. Als je toch zoo graag wou schaatsenrijden en andere jongens het ook wel deden, en je mocht dan niet! En als het nu weer eens ging dooien, zooals het al een paar maal geweest was dezen winter, dan kwam er weer niemendal van. — Zou hij het toch maar niet stil eens even probeeren?

Maar die onrecht doet, die zal het onrecht dragen, dat hij gedaan heeft,« las vader verder. Ook dit hoorde Wim nog en vaag besepte hij, dat dit ook voor hem geschreven stond.

Hij schrikte op, toen vader het boek dichtsloeg en daarna met ernstige woorden zijn gezin opdroeg aan den hemelschen Vader, die over al Zijn kinderen waakt en hen niet slechts wil bewaren voor lichamelijke gevaren, maar hen ook kan en wil bewaren bij de listige verzoeken van den booze en hen wil sterken in den strijd.

Zou vader bemerkt hebben, wat er in Willems hart was omgegaan? Zeker wel, want toen deze zich klaarmaakte om weer naar school te gaan, klopte pa hem bemoedigend op den schouder en

zei: Nu vent, je weet wat ik gezegd heb, is 't niet? Ik reken er op dat je regelrecht naar school gaat nu, en ook om vier uur je nergens zult ophouden; dan kunnen we eens zien, hoe 't morgen is.«

Toen Willem de deur uitging om den weg naar school in te slaan, schoof hij met een ruk zijn ransel nog eens terecht en zette het toen op een loopen. 't Was of hij er behoefte aan had om door forsche lichaamsbeweging de verzoeking van zich af te werpen, die zijn hart was binnengeslopen. Maar nu was zijn besluit ook genomen: hij zou het niet doen wat hem verboden was; hij zou gehoorzaam zijn.

Want dit is den Heere welbehaaglijk,« had vader straks gelezen; en Willem gevoelde het, het was ook hem zelf welbehaaglijk, het gaf hem voldoening en een blij, prettig gevoel van verlichting, dat hij 't besluit had genomen, te gehoorzamen.

Hij staakte nu zijn draf, stopte beide handen in de broekzakken en begon een deuntje te fluiten, niet zachtjes, maar krachtig en schel, alsof hij de overwinning die hij daar juist op zichzelf had behaald, wel wilde uitjubelen.

Maar de school was nog ver en Willem moest nog een goed kwartier loopen, vóór hij er was.

Toen hij de straat uit was en een hoek omsloeg, zag hij in de verte de masten van een paar schepen, die waren ingevroren. — En wat was daar? — Zeker wat te doen, dacht Willem; en terwijl hij zich haastte om te weten te komen, wat zoo-veel menschen als hij daar in de verte zag, wel bij elkaar bracht, kwam er uit een zijstraat Pietje Wip, waarmee hij nu samen opliep.

Pietje Wip was de allerkleinste jongen uit Willems klas, maar niet de jongste. Integendeel, hij was ouder dan de meeste anderen, daar hij al voor

de tweede maal in deze klasse was blijven zitten om dezelfde oorzaak, die hem zijn bijnaam onder de jongens gegeven had. Hij zat namelijk geen oogenblik stil, had rust noch duur, hetzij hij in de schoolbank zat of met zijn kameraadjes aan het spelen was, en altijd verzong hij weer het een of ander. Als er ergens een guitenstreek was uitgehaald of een boos stuk was begaan, dan kon men er zeker van zijn, dat Pietje Wip er meer van wist of er de hand in had gehad; maar hij was zoo slim, dat hij 't gewoonlijk zóó wist voor te stellen, dat hij er zonder kleerscheuren afkwam. Daar waren de andere jongens dan wel eens boos om, en noemden hem gemeen en nog veel meer; maar 't duurde nooit lang, of Pietje werd weer in genade aangenomen, daar ze hem toch in den grond graag mochten om zijn vroolijkheid en zijn grappige zetten.

‘Zeg, zou er daar een inzitten?’ vroeg Willem, op het groepje menschen in de verte wijzende, dat aan den walkant stond.

‘Wel, ben je mal,’ was Piets antwoord, ‘denk je, dat ze darf maar zoo rustig er naar zouden staan kijken? Dan zouden ze er hem toch wel weer uithalen? — Kom, ga mee!’ — En zonder een antwoord af te wachten — Piet was niet gewoon, dat de jongens niet deden wat hij zei — repte hij zich voort met zijn kleine spillebeenen, gevolgd door Willem.

Toen ze dichterbij kwamen, zagen ze, dat de toeschouwers niet bleven staan, maar na even de oorzaak van het oloopje gezien te hebben, weer verder gingen en telkens vervangen werden door nieuwe belangstellenden. Iets heel ernstigs zou het dus zeker wel niet zijn.

Toen Willem er aankwam, was Pietje Wip hem al vóór geweest en riep hem toe van het schip af

waar hij zich heel brutaal een plaatsje veroverd had: Kom hier, zeg, hier kan je goed zien.«

Even schoot het Willem door de gedachte dat pa gezegd had: »Ik reken er op, dat je regelrecht doorloopt naar school,« en ook zijn voornemen van daarstraks, om gehoorzaam te zijn, kwam hem voor den geest, doch vluchtig slechts. Maar nu begon Willem met zichzelf te redeneeren en te onderhandelen.

We zijn toch niet op het ijs, als we op het schip staan! Pa heeft gezegd, dat ik nog niet op het ijs mag komen.«

Maar je loopt toch niet meteen door naar school,« klonk een andere stem in zijn binnenste, »en van het één komt het ander. Ook weet je heel goed, dat pa en moe niet graag hebben, dat je met Pietje Wip meegaat.

Ik zou toch zoo graag eens willen weten, wat er te doen is,« dacht Willem weer, »laat ik dan maar eventjes kijken en dan doorgaan naar school. Zou dát nou zoo erg zijn?»

Gij kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in alles, want dat is den Heere welbehaaglijk,« hoorde nu Willem vader weer lezen; maar te gelijker tijd keek Pietje Wip achterom en riep: »Kom dan toch; waar blijf je?« Dit besliste. Willem stapte voorzichtig de loopplank over en stond weldra naast Pietje op de uiterste zijde van het schip.

Hoe was 't mogelijk, dat groote menschen hun kostbaren tijd stonden te vergapen aan 'tgeen onze jongens nu zagen! — Het geheele schouwspel, dat dit oploopje veroorzaakt had, was niets dan een paar jongens van twaalf of dertien jaar, die zich op het ijs gewaagd hadden en daar om de een of andere kleinigheid ruzie hadden gekregen. In plaats van hen te waarschuwen, stond men maar toe te zien, hoe dit zou afloopen.

Dat onze Willem en zijn makker echter belang stelden in zulk een vertooning, was beter te begrijpen, hoewel er eigenlijk niets bijzonders te zien was, daar de beide vijanden nog maar alleen hun woede toonden, door vlak voor elkander te staan, elk oogenblik gereed er op los te slaan, doch voorloopig zich tevreden stellende met booze blikken en scheldwoorden.

De één was een slagersjongen met zijn vleeschmand aan den arm, die zeker menige keukenmeid tureluursch maakte van ongeduld, omdat het hoog tijd werd, het vleesch op 't vuur te zetten, dat hij bezorgen moest. De ander was misschien ook een loopjongen, hoewel hij niets bij zich had dat hierop wees; mogelijk ook was 't een schooljongen, die de verzoeking niet had kunnen weerstaan om eens even het ijs te probeeren en toen om een kleinigheid woorden had gekregen met den slager.

Willem en Piet volgden met groote belangstelling iedere beweging van de jongens, met verlangen het oogenblik tegemoet ziende, dat de eigenlijke strijd zou beginnen. Pietje Wip kon niet nalaten hun af en toe een enkel woord toe te roepen, om ze aan te hitsen, en om beter te kunnen zien als ze straks elkaar te lijf zouden gaan, liet hij zich van het schip afglijden, zette voorzichtig één voet op het ijs, daarna de andere en schuifelde dichterbij.

Ook Willem was één en al aandacht en als de jongens soms een beweging maakten, alsof ze er nu op los zouden slaan, dan vergat hij alle andere dingen, ook zijn goede voornemens.

Toen hij Piet van het schip af zag gaan, schrok hij even op, maar slechts een oogenblikje. 't Ging goed, dat zag hij; en al klopte zijn geweten daarbij beschuldigend, toch volgde hij Piets voorbeeld en

stond weldra naast hem op het ijs, vlak bij de vechtenden.

Plotseling trilde door de hooge heldere lucht één enkele tik van den Westertoren en met hevigen schrik bemerkte Willem dat ze hun tijd verbeuzeld hadden.

„Dat 's voorslag, hoor je? zei hij tegen Pietje Wip; maar deze, die het ook vernomen had, was reeds verdwenen en, zijn naam getrouw, vlug als een haas over het schip geklauterd, de loopplank overgewipt, en draafde den weg op naar school, zonder zich om zijn makker te bekommeren.

Ook Willem haastte zich zooveel hij kon, werkte zich tegen het schip op — gelukkig, hij was er; nu nog voorzichtig de loopplank over, die wat glad was van de vorst. Maar in zijn haast gleed hij uit, deed nog een wanhopige poging om zich op de been te houden, doch... plons, daar lag hij half in het water en half op het ijs, dat steeds verder afbrokkelde, hoe meer hij zijn best deed er weer op te komen.

Gelukkig waren er menschen genoeg bij de hand om te helpen en Willem weer op den wal te brengen, zoodat er van gevaar van verdrinken geen sprake was.

Maar daar stond nu onze arme jongen te rillen van de koude en van schrik; het water droop hem uit haren en kleeren en in zijn verbijstering wist hij het eerste oogenblik niet, wat te moeten beginnen.

Maar gauw naar huis toe! — Waar woon je? — „Loop maar hard, dat 's goed om warm te worden! — Dit alles en nog meer werd Willem toegeroepen door de omstanders, die nu de vechtende jongens vergaten, om al hun aandacht te schenken aan dit druipende, bevende kereltje.

Door een groote menigte omstuwde, die nog steeds

aangroeide, sloeg Willem nu den weg in naar huis. De man, die hem uit het water gehaald had en die misschien hoopte op een fooi van de ouders van den drenkeling, bleef vlak naast hem loopen en gaf hem af en toe eens een por in den rug, als Willem hem niet hard genoeg voortging.

O, wat schaamde Wim zich, en hoe ellendig gevoelde hij zich! Hij wist niet, wat het ergste was op het oogenblik, de schande van daar tusschen al die menschen in zulk een toestand thuisgebracht te worden, — de ijzige kou, die hem het voortgaan bijna belette, — of de vreeselijke gedachte, dat hij door eigen ongehoorzaamheid zich dit alles op den hals had gehaald.

Maar die onrecht doet, die zal het onrecht dragen, dat hij gedaan heeft. — Was het dat niet, wat vader vanmiddag gelezen had? O, hoe waar was het toch! Welk een berouw had Willem nu, dat hij niet had volhard in zijn besluit om gehoorzaam te zijn, maar dat hij aan de verzoeking had toegegeven!

HOOFDSTUK II.

Willem moet zijn les leeren.

Nadat de kinderen 's middags vertrokken waren en ook vader weer aan zijn werk was gegaan, had Willems moeder spoedig den boel aan kant gemaakt en zat nu in de huiskamer het waschgoed na te zien en te verstellen.

Kleine zus vermaakte zich met haar poppen; ze was voor de zooveelste maal al vandaag bezig,

haar kindertjes uit te kleeden en naar bed te brengen en zat op den grond met de grootste pop tegen zich aan geleund en de kleine, met het gescheurde hoofdje, op haar schoot, om het mooie roode jurkje uit te trekken.

Het was maar goed, dat moeder niet deed met zusje, zooals deze met haar poppekinderen en haar, als ze nauwelijks op was, weer uitkleedde en naar bed bracht, om even daarna haar weer op te nemen en aan te kleeden. Zusje zou dat zeker niet prettig gevonden hebben; maar poppe-Lize maakte niet de minste tegenwerping evenmin als de kleine Marietje met het gebarsten kopje, zelfs niet al werd dat arme zieke hoofd soms wat onzacht op het kussen neergelegd.

Zusje was heelemaal in haar spel verdiept, toen ze moeder opeens zachtjes, als in zichzelf, hoorde zeggen: »Hè, wat een menschen!« En het kleine ding, nieuwsgierig als ze was, sprong vlug over-eind en klauterde naast moeder op de vensterbank, om toch maar goed naar buiten te kunnen zien en te weten wat er gaande was.

Maar wie beschrijft moeders verbazing en ontsteltenis, toen ze eerst bemerkte dat al die menschen voor haar huis stilstielden en daarna uit het groepje haar Willem zag te voorschijn komen in zulk een treurigen toestand! In een oogenblik was nu het geheele huis in rep en roer.

De man, die Willem weer op het droge had gebracht, benevens een paar opgeschoten jongens, die 't deden voorkomen, alsof 't mede aan hun hulp te danken was, dat Willem niet was verdronken, — deden een omslachtig verhaal van 't gebeurde, waarvan moeder evenwel zoo goed als niets begreep, door de zorg die ze had over haar jongen. Zelfs een politieagent, die zich onderweg bij den stoet had aangesloten, ontbrak er niet.

Moeder was blijde, toen ze met een fooi voor de eersten en een vriendelijk woord van dank aan allen voor de goede hulp, de voordeur weer kon sluiten en al haar aandacht kon wijden aan den armen drenkeling. Ze was zoo verstandig, nu maar niets te vragen of te zeggen, doch hielp met vlugge, liefdevolle hand Willem ontkleeden en bracht hem toen in haar eigen bed, daar er op zijn kamertje niet gestookt kon worden.

De meid had onderwijl de kachel op de slaapkamer aangemaakt en in de keuken voor kokend water gezorgd, zoodat het niet lang duurde, of ons vriendje lag heerlijk warm toegestopt, met een paar heete kruiken in moeders bed.

Zonder iets in 't midden te brengen had hij moeder maar met zich laten begaan, en lag nu met een paar angstige oogen, waarin al de doorgestane schrik en schaamte te lezen stond, toe te zien hoe zijn natte kleeren werden bijeen genomen en de kamer werd opgeruimd.

Zusje stond in den uitersten hoek van de kamer beschroomd naar al die ongewone drukte te kijken. Ze begreep er niemendal van, dat Wim heel niets tegen haar zei. Dat vond ze wel het vreemdst van alles, dat was ze heel niet gewend.

Nu kwam moeder met een glas warmen citroen, dat Willem moest leegdrinken, om ook inwendig wat verwarmd te worden; en nadat hij het voorzichtig, met kleine teugjes geledigd had, — het was zoo erg heet — dekte moeder haar jongen nog eens lekkertjes toe en gaf hem een kus; want de dankbaarheid, dat ze hem weer behouden bij zich had, waar het toch ook zoo anders had kunnen zijn, als God het niet genadig had verhoed, — was grooter dan haar ontevredenheid, dat Willem ongehoorzaam geweest was en zich toch op het ijs had gewaagd.

Maar dit bewijs van liefde, waar hij gevoelde straf te hebben verdiend, was Willem te veel en hij barstte in hevig snikken uit.

Hij wilde beginnen met moeder te vertellen, hoe alles zich had toegedragen en te gelijker tijd wou hij om vergeving vragen. Maar hij was zóó bedroefd en verward, dat er niets te verstaan was van wat hij zei.

Moeder was niet gewoon, dat Willem op zulk een wijze uiting gaf aan zijn gevoel, en trachtte hem tot bedaren te brengen.

We zullen er later wel eens over praten, hoor,« zei ze vriendelijk; neen, moeder is niet boos. — Blijf er nu maar goed onder en zie maar, dat je lekker warm wordt en wat in slaap komt. — Dag Wim!

En zusje bij de hand nemende, die nog een verbaasden blik wierp in de richting van het ledikant, keerde moeder met haar naar de huiskamer terug.

Nu Willem alleen gelaten was en alles zoo gewoon en zoo stil om hem heen was, begon hij over het gebeurde na te denken . . . De andere jongens zouden nu al lang op school zijn, en hij lag te bed op klaarlichten dag, in moeders bed nog wel. Hè, wat was hij toch koud, hij rilde er van . . . En wat was dat water ijszig geweest, hu . . . — Nu moest men er hem eens niet zoo gauw uitgehaald hebben, — dan was hij zeker verdronken. Wat zou dat vreeselijk geweest zijn! . . . En even te voren had hij nog zoo blij loopen fluiten, zoo gelukkig, dat hij pa en moe geen verdriet zou aandoen, dat hij gehoorzaam wilde wezen, hoe moeilijk het hem ook viel . . . En nu was hij tòch ongehoorzaam geweest. — Bah, wat een flauwe jongen was hij toch om niet te houden wat hij beloofd had, wat hij beloofd had nog wel, ook om den Heer welbehaaglijk te wezen! . . . Flauw? — Neen, slecht!

O, hoe slecht gevoelde Willem zich en hoe berouwde het hem, dat hij niet had volgehouden in wat hij zich voorgenomen had! — Als hij maar dadelijk aan Pietje Wip gezegd had: »Ik kom niet mee, hoor, ik ga meteen door naar school,« dan zou Piet hem misschien wel uitgelachen hebben, maar dan was dit alles niet gebeurd, dan had hij vader en moeder niet zooveel verdriet aangedaan, dan was hij ook den Heer gehoorzaam geweest!... Wat pa nu wel zeggen zou straks als hij thuiskwam en het hoorde?... Zou de meester op school het ook al weten nu? — Als het bleek, dat zijn plaats leeg bleef in de bank, dan zou Piet het misschien wel zeggen, wat er gebeurd was. — Misschien ook niet, want Piet had er zelf ook wat schuld aan, en Piet was zoo'n stiekemerd«, zeiden de jongens vaak. — Maar Piet kon niet weten, dat vader 't mij verboden had, en dat wist ik wel; dus was het alleen mijn eigen schuld, dacht Willem.

Hoelang hij zich zoo met zijn droevige gedachten had bezig gehouden, wist Wim zich later niet meer te herinneren. Ongemerkt waren de gedachten in droomen overgegaan, en 't was al laat in den avond, toen hij met een vreeselijken schrik wakker werd, die hem overeind deed vliegen; hij meende met een plons in 't water te zijn gevallen. Eerst wist hij volstrekt niet, waar hij toch was, noch wat er met hem was voorgevallen. Maar hij lag niet in 't water, doch onder de warme dekens, dat voelde hij wel, al kon hij niets om zich heen onderscheiden, daar moeder de kamer in 't donker gelaten had.

Langzamerhand begon Willem weer zijn gedachten te verzamelen en stond al 't gebeurde hem heel duidelijk voor den geest. Maar daar kwam moeder binnen, om eens te kijken, of hij nog steeds doorsliep en toen zij Willem nu wakker vond, werd

het licht opgestoken en kwam ook vader binnen.

Hoe beschaamd was Willem, vader en moeder beiden voor zijn bed te zien staan! Maar vaders hartelijk »Hoe is 't er nu mee, Wim? Nergens pijn? — Wat heb je geslapen, het klonk zoo geruststellend.

Pa had, terwijl Willem sliep, het geheele verhaal reeds van moeder gehoord, voor zoover deze Willem had kunnen begrijpen, toen hij was thuisgekomen dezen middag. Maar Willem was daarmee niet tevreden; hij moest zijn hart eens luchten, door vader en moeder alles te vertellen, ook van zijn goede voornemens om gehoorzaam te zijn, van zijn strijd daarna, om de verzoeking te weerstaan en ten laatste van zijn ongehoorzaamheid en het ongeluk dat er op volgde.

»Nu, gelukkig is het nog goed afgelopen, zei vader, en ben je er met den schrik en met een nat pak afgekomen. We willen tenminste maar hopen, dat je niet ziek zult worden en geen hinder zult hebben van het koude bad. — Maar je ziet alweer, mijn jongen, hoe gemakkelijk we er toe komen om aan de verzoeking toe te geven en in de zonde te vallen. Als je nu door het gebeurde van dezen middag er maar toe komt, om met méér ernst, met méér gebed vooral, het goede te zoeken en om je geheel aan den Heere toe te vertrouwen, die de macht des boozen ook in kinderharten wil verbreken, — dan kan dit ongeluk nog tot je geluk meewerken. Vergeet het niet, Wim, dat we alleen bij God de kracht kunnen vinden, om Zijn wil te doen.

HOOFDSTUK III.

Het paardenspel.

Wat waren de jongens toch druk en woelig op school! Den ganschen morgen was het maar vermanen en verbieden, soms zelfs straffen. Niet alleen de belhamels uit de klas, maar ook stille, ijverige jongens, die anders hun hart bij 't werk hadden, waren nu afwezig met hun gedachten, blijkbaar aan heel andere dingen denkende dan aan het onderwerp, dat behandeld werd of aan het werk, waarmee ze bezig waren. Wat wàs er toch, dat zulk een onoplettendheid gaf bij de les?

De klok had twaalf slagen doen hooren, en eenige oogenblikken daarna stormde de geheele troep de speelplaats over en het hek uit.

De onderwijzer slaakte een zucht van verlichting; 't was een moeilijke morgen geweest! Maar daar dachten de jongens niet aan! Gelukkig in 't gevoel van hun vrijheid, na drie lange uren tot betrekkelijke kalmte gedwongen te zijn geweest, waren ze niet meer te houden. Hun luide uitroepen en schel gejoel vervulde de straat met leven en vroolijkheid; ze waren een koppel jonge koeien gelijk, die met het voorjaar voor 't eerst in de wei komen en die van louter plezier maar niets doen dan heen en weder rennen.

Maar onze jongens, hoe uitgelaten en speelziek ze ook waren, hadden blijkbaar een vast doel in het oog. Ze draafden allen één kant uit, in de richting waar zich de markt bevond.

Wat hadden ze toch in den zin?

Midden op het ruime plein, waar alle hoofdstraten

op uitliepen gelijk de stralen van een cirkel, — daar stond het, wat de laatste dagen hun hoofden en harten vervulde . . . het paardenspel! Vanavond zou er de eerste voorstelling gegeven worden en men was nog druk in de weer de laatste toebeheidselen daarvoor te maken.

Zou 't alles klaar zijn nu? Zou er nog iets te zien zijn, waarvan dezen morgen vóór schooltijd nog niets te bemerken was geweest? Ieder van de jongens haastte zich, om te gaan kijken, om maar met den neus vooraan er bij te kunnen zijn!

Met welk een belangstelling hadden ze den bouw gevolgd van het oogenblik af, dat de balken en planken werden gelost en naar de markt vervoerd, totdat het zeildoek werd uitgespannen, 'twelk het meeste van al dat heerlijk geheimzinnige bedekte!

Geen hooggeplaatst regeeringspersoon zou meer eerbied betoond zijn door de straatjeugd, dan een der knechts van het paardenspel! Men volgde ieder van zijn bewegingen, maakte ongevraagd plaats als hij zich een doortocht had te banen door de haag van nieuwsgierigen, die 't houten geraamte omringde, en als een der jongens in de gelegenheid was, een plank aan te reiken, of mee te helpen het een of ander te bevestigen, dan achtte hij zich bevoorrecht boven honderden, alsof hem een groote eer te beurt was gevallen.

!Het paardenspel! — De jongens praatten bijna over niets anders, ja droomden er zelfs van, nadat de groote bonte reclameplaten op muren en schuttingen waren aangeplakt in ieder hoekje van de stad. Wat een stoute toeren werden er verricht en wat een grappen verkochten die clowns! O, 't moest wel heerlijk zijn, om al dat schoone nu eens te zien, nadat er zulke buitensporige verwachtingen waren opgewekt!

Onze Wim had evenals alle jongens met groote

belangstelling de komst van het paardenspel gadeslagen.

Hij was weer geheel hersteld van zijn val in 't water en naar vader en moeder konden opmerken, deed hij in waarheid zijn best om gehoorzaam te zijn. Zijn schaatsen lagen nu ingesmeerd op den zolder, maar ze hadden toch nog dienst gedaan in dienzelfden winter. Want na een weekje dooi, was het weer gaan vriezen en was er nog prachtig ijs geweest, waar de liefhebbers van schaatsenrijden hun hart aan konden ophalen, al was het niet van langen duur geweest.

Maar nu was de tijd weer voorbij en had het paardenspel de plaats van 't ijs vervangen in de verwachtingen en begeerten der jongens, ook van onzen Willem.

Wat had hij veel te vertellen van wat hij gezien had, ook van wat andere jongens er van wisten te verhalen!

„Het is er zóó prachtig geweest, pa,“ zei Willem den volgenden dag; „mogen wij er ook niet eens naar toe?“

Vader keek Willem aan. Me dunkt Wim, daar kon je nu zelf wel 't antwoord op geven. — Hoe meen je, dat de Heere over zoo iets denkt? Zou Hij 't goed vinden, dat die menschen daar hun leven wagen in allerlei halsofbrekende toeren, alleen om anderen te vermaken? Zou dat nu een bedrijf zijn, waar Hij zijn zegen op kan schenken?“

Willem gaf geen antwoord. Zeggen dat het wél goed was, kon hij niet, en vader toestemmen wilde hij niet, omdat hij nog half hoopte verlof te krijgen, om er eens heen te gaan. Maar de kans was niet heel groot, dat voelde hij wel.

En denk je nu, jongen, dat God het goed kan keuren, als wij, die Hem dag aan dag bidden om Zijn hulp en bijstand, om in Zijn wegen te gaan,

naar zulke vertooningen gingen kijken, waar menschen, die toch naar Gods beeld en naar Zijne gelijkenis zijn geschapen, hun leden stellen ten dienste der ijdelheid? — En dan, Wim, we mogen anderen niet hard beoordeelen, maar al hebben ze waarschijnlijk nooit anders geleerd, toch zijn het geen menschen, die den Heer vreezen en je weet wel, dat Hij ons in Zijn Woord waarschuwt, om met dezulken geen gemeenschap te hebben.

»Je kunt dat alles nog zoo niet begrijpen mijn jongen, maar als wij den Heer willen dienen en volgen, — en dat willen we toch gaarne, is het niet? — dan kunnen we ons niet begeven op plaatsen, waar Zijn naam wordt onteerd. En dat willen we ook niet, omdat we andere vreugde kennen, dan die ons daar geboden wordt.«

Neen, Willem begreep het niet alles, al kon hij wel de waarheid van vaders betoog gissen. Maar hij vond het veel aangenamer, niet te luisteren naar die stem in zijn binnenste, die zei, dat vader gelijk had. Liever wou hij hooren naar zijn makers, die zeiden, dat het zoo prachtig was in het paardenspel en als hij zich al die heerlijkheden indacht, waarvan hij hoorde en waarin zijn hart zich verlustigde, dan vond hij 't wel erg hard, dat vader hem niet toestond er heen te gaan.

Zou dat nu zoo'n groot kwaad zijn? Eens een keertje te gaan zien, dat was toch zoo erg niet? Velen van de jongens uit de klas gingen ook, en de opgewonden verhalen van alles wat er te zien was, niet minder de schetterende hoornmuziek, die je op verren afstand reeds kon hooren, maakten het verbodene nog te begeerlijker voor Wims hart. Anderen mochten er naar toe, konden het alles zien, de prachtige paarden, de rijk uitgedoste heeren en dames, die zulke mooie kunsten deden, . . . en hij kon, als daarbinnen alles licht en geschitter en

vroolijkheid was, zich tevreden stellen met om de houten wanden te sluipen, hier en daar tusschen een reetje doorglurende, waar je tòch niets kon zien, of hunkerend bij de stallen staan in de hoop, dat een geopende deur een oogenblik de gelegenheid zou geven, iets van de heerlijkheid daarbinnen te zien.

O, mocht hij er toch ook eens naar toe gaan! Maar als vader 't niet hebben wou, hoe zou Willem 't dan gedaan kunnen krijgen, om toch te gaan? Zelfs al zou hij ongemerkt een heelen avond van huis kunnen zijn, dan nog had hij 't geld niet, om de entré te kunnen betalen. Neen, er zat niets op voor hem! 't Paardenspel zou straks weer afgebroken worden, en dan zou hij er nog niets van hebben gezien!

Zeg Willem, nou weet ik wat! — Hoor eens! « En Karel, Willems buurjongen op school, nam hem heel geheimzinnig doende, mee naar een stil hoekje van de speelplaats, waar de andere jongens hen niet konden hooren. — »De broer van onzen loopjongen heeft zich verhuurd in 't paardenspel om 's avonds te helpen en krijgt nu voor elken dag een paar vrijkaartjes. Onze Jan zal vragen, of jij en ik dan ook een avond mogen gaan. Is dat niet echt?»

Willems oogen schitterden. Hij keek Karel aan zóó verheugd, alsof hij het mooiste geschenk gekregen had. Maar die glans van vreugde trok spoedig voorbij en maakte plaats voor teleurstelling toen hij antwoordde: »Ik mag er niet heen, voor vader.«

»Maar je vader hoeft er niets van te weten,« trachtte Karel zijn vriend te overreden; »'t kost immers geen cent op zoo'n manier en je hoeft toch niet te zeggen, dat we naar 't paardenspel gaan? Zeg maar, dat je bij mij komt.

En ziende dat Willem nog niet overtuigd was, liet hij er een beetje geraakt op volgen, omdat Wim zijn prachtig voorstel niet met beide handen aangreep: «Nou, ook goed hoor! Voor jou een ander! Ik weet er wel, die graag meegaan!

Willem aarzelde. — Hier was het nu onder zijn bereik, wat hij zoo vurig verlangde. En 't was toch ook aardig van Karel, dat zoo mooi te verzinnen! Hij zou dan toch ook niet naar 't paardenspel gaan, zooals andere menschen, die eerst een kaartje gingen koopen aan 't loket; hij ging eigenlijk bij Jans broer op visite, nou ja — wel in 't paardenspel, maar 't was toch anders. — En hij wou zoo graag, zoo vreeselijk graag! — Hij zou er eens over denken. — Kijk, de bel ging net; ze moesten eerst naar binnen en dan, als de school weer uitging, dan zou hij 't wel zeggen...

Een paar dagen later, toen om vier uur de lessen waren afgelopen, gingen Karel en Willem samen naar huis.

Nou, tot straks hoor! Kom maar niet te laat!« en Karel ging alleen verder, Wim een weinig onrustig en gejaagd achterlatende.

Willem durfde niet regelrecht naar huis toe gaan; hij zag er tegenop, zijn moeder onder de oogen te komen, en liep nog maar een klein eindje om, voor hij naar binnen ging.

Zusje kreeg dezen middag niet veel van haar broertje te hooren. In plaats van even met haar te spelen, zooals hij anders altijd deed na schooltijd, snauwde hij haar af, toen ze zijn hulp kwam vragen voor een gebroken poot van een stoeltje uit haar poppenkamer. 't Kleine ding keek vreemd op en trok een lipje. Zoo deed Wim anders nooit! Was ze stout geweest? — «Willem is stout,« gaf ze toen ook snibbig terug, waarvoor ze van stouten Willem een tik om de ooren ontving, die haar

luid schreiende de toevlucht naar moeder deed nemen.

»Wat ben je toch onaardig, Wim,« zei moeder; zus doet je immers niemand. Waarom help je haar ook niet even? — Kom maar hier zus, moeder zal je wel helpen.«

Willem begaf zich aan zijn schoolwerk, maar het vlotte niet zoo erg dezen keer; hij was er veel langer mee bezig dan gewoonlijk, omdat zijn gedachten met andere dingen vervuld waren.

Eindelijk was hij klaar, tenminste, hij moest maar ophouden nu, want anders zou hij niet op tijd komen.

Met veel drukte en beweging pakte hij zijn boeken bijeen en, de oogen onafgebroken op zijn tasch gericht houdende, die hij inpakte, zei hij: O, ja moeder, Karel heeft gevraagd of 'k vanavond wat bij hem kom. Zijn vader en moeder gaan uit en nu wou hij graag, dat ik bij hem kwam.«

Zijn hart klopte hem in de keel, toen hij eindelijk met die vraag voor den dag kwam. Hij had het meteen om vier uur willen zeggen, maar stelde het steeds uit, omdat hij den moed miste, moeder te misleiden. Want al was het geen onwaarheid, die hij zei (Karels vader en moeder gingen van huis), 't was ook niet de geheele waarheid en hij stelde moeder opzettelijk de zaak anders voor dan ze was.

Moeder keek haar jongen eens aan; hij was zoo vreemd vanmiddag. Maar dat hij haar zou bedriegen, omdat hij den moed miste gehoorzaam te zijn, . . . die gedachte kwam zelfs niet in haar op. Ook had zij er niet tegen, dat hij den avond bij zijn vriendje zou doorbrengen en dus kreeg Willem toestemming om te gaan.

Dat 's goed afgelopen, zei Willem in zichzelf,

toen hij zich haastte om naar Karel te gaan. Maar al kon hij tegen zijn vriendje pochen, dat hij 't er zoo netjes afgebracht had en moeder niets had bemerkt, toch voelde hij zich niets rustig en de blijdschap, dat hij nu kon genieten, wat hij zoo vurig had gewenscht. deed zich niet gevoelen. Integendeel, hij ging nu mee, omdat hij 't eenmaal zoo ver had laten komen.

Karel, die opgetogen was in 't vooruitzicht van wat hem wachtte en die meende, ook Willem zoo verlangend en blijde te zullen zien, vond zijn vriendje »een saaien kerel«.

Je zet een gezicht als een oorwurm, zeg! Ik wou dat 'k een ander gevraagd had, die blij was. mee te kunnen gaan.«

Toen ze eenmaal goed en wel binnen waren en ze van hun hooge zitplaats al het bonte gewemel konden overzien, werd het wel een weinig anders. Willem had niet een echte jongen moeten zijn, om geen vermaak te scheppen in de vroolijkheid om hem heen en al het nieuwe en verbijsterende dat hij zag.

Hoe was 't mogelijk, dat menschen zóó op een paard konden staan, zonder zich vast te houden, terwijl het in draf den circus rond reed! En dan die paarden zelf! Wat had Wim al zijn geduld en volharding moeten gebruiken, om zijn Polli te leeren opzitten en pootjes geven. En die paarden hier deden maar net wat er van ze gevraagd werd, en luisterden naar hun gebieders, of ze 't woordelijk verstonden! En dan die leuke clowns! Hij wist niet, wat hij 't mooiste vond, het paardrijden of die grappenmakers!

Maar toch onder alles door, als hij een oogenblik geheel was opgegaan in de vertooning die hij zag, — dan kwam het weer plotseling over hem, dat onrustige, dat hem zoo gemelijk maakte, dat hem

alle genot benam. Zijn geweten beschuldigde hem en 't klonk zoo duidelijk daarbinnen: »Je hoort hier niet, Wim! Je hebt je ouders bedrogen!

De voorstelling was afgelopen. Men drong van alle kanten op, om den uitgang te bereiken en ook de beide vriendjes waren spoedig weer op weg naar huis.

Willem had lang niet zooveel plezier gehad als hij zich had voorgesteld. Hoe kwam het toch, dat alles nu zoo anders was dan een paar dagen geleden? Toen bracht het hem al in verrukking als hij maar hoorde van het paardenspel. En nu hij 't alles in werkelijkheid had gezien en het toch waarlijk heel mooi was geweest, nu liet het hem koud; neen, ook dat eigenlijk niet, maar het prikkelde hem, het maakte hem kregel, en toen ze om den hoek eener straat een reclameplaat zagen aangeplakt, waarnaar hij meer dan eens begeerig had staan kijken, tijdenlang, toen trok hij minachtend, gramstorig even de schouders op.

En toch was het alles hetzelfde! Maar hij was niet meer dezelfde; hij was welbewust ongehoorzaam geweest, had zelfs zijn ouders om den tuin geleid, om zijn wil door te kunnen zetten, en dat maakte hem ongelukkig.

»Gij kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in alles, want dat is den Heere welbehaaglijk.« — Wie zei dat daar tegen hem? Hoe kwam hij opeens aan die woorden? — En daar stond weer die treurige middag hem voor den geest uit den afgelopen winter, zijn ongehoorzaamheid van toen, die vreeselijke schaamte, zijn ernstig berouw. — Wat was er nu van zijn goede voornemens geworden?

HOOFDSTUK IV.

Van uitstel komt afstel.

Willem sliep dien nacht weinig. Thuiskomende had hij zich gehaast om naar boven te gaan, naar zijn slaapkamertje, in de hoop op die wijze moeilijke vragen te voorkomen. Maar al kon hij vader en moeder ontloopen, — zijn beschuldigend geweten nam hij mee.

Bidden deed hij vanavond maar niet. Wat zou hij kunnen bidden? Kon hij God danken dat hij bewaard was geworden op dezen dag? Kon hij danken voor de zegeningen die hem waren geschonken?

Maar gauw gaan slapen, dat is 't beste,« dacht Willem, en nergens meer aan denken!« Maar de slaap laat zich niet gebieden om te komen, evenmin als de gedachten om heen te gaan.

Eindelijk deed Willem zijn oogen maar weer open; slapen kon hij tóch niet.

Een groote schitterende ster keek tusschen de takken der boomen door juist zijn venster binnen.

Willem keek er altijd zoo graag naar, als de sterren daar zoo stonden te schitteren in reine pracht! En hoe langer je keek, hoe meer je er zag; dan kwam er weer hier, dan dáár een te voorschijn.

Maar nu hinderde die ster hem; hij kneep dadelijk zijn oogen weer toe, om haar maar niet meer te zien. Waarom moest hij juist nu denken aan het alziend oog des Heeren, dat ons altijd en overal gadeslaat? — Hij wist het niet; maar hij wilde niet meer naar de ster kijken. Alsof hij daardoor

ook niet gezien zou worden door dat oog, waaraan de ster hem deed denken!

Ten langen laatste viel hij in slaap, maar 't was een onrustige slaap, vol angstige droomen. Hij meende met vreemde jongens aan 't voetballen te zijn op een groot veld. Daar kwam een bal op hem toe; hij hief den voet al op om terug te slaan, toen de bal plotseling veranderde in een grooten vuurbol, die op zijn borst neerkwam en hem achterover op den grond wierp. Hij schreeuwde het uit van angst! — De andere jongens waren ongemerkt verdwenen; maar van alle zijden kwamen er nu galopperende paarden naar hem toe en recht voor zich uit zag Willem een clown, die hem uitjouwde omdat hij zoo bang was.

't Was een vreeselijk oogenblik, en toen Willem met een schrik wakker werd, brak hem het angstzweet uit.

Gelukkig, het was maar een droom geweest; maar Willem bleef er toch van onder den indruk en kon nu den slaap maar niet meer vatten. Hij woelde en keerde zich om en om. — Wat duurde die nacht toch lang!

Zijn gedachten lieten hem maar niet met rust. Niet alleen het gebeurde van dezen avond stond hem voor den geest, maar hij herinnerde zich zoo menigen keer, dat vader hem ernstig gewaarschuwd had, om toch gehoorzaamheid te leeren en niet steeds eigen lust te volgen.

Wie in zijn jeugd niet leert gehoorzamen, zei vader vaak, wordt een mensch die zich door zijn driften laat beheerschen; wie zijn ouders niet onderdanig is, kan ook God niet vreezen en dien staat het verderf te wachten.

En toch — hoe vriendelijk waren vader en moeder voor hem geweest, toen hij dezen winter door zijn ongehoorzaamheid in 't water was geraakt! Ze

hadden hem geen verwijtingen gedaan, hem niet gestraft. Maar juist die liefde had hem nog te meer zijn eigen schuld doen gevoelen. — En hoe had hij nu hun goedheid beloond? Door hen te misleiden en stil te gaan, waar vader hem verboden had te gaan!

»O, had ik het toch maar niet gedaan!« dacht Willem. »Of had ik het gisterenavond nog maar bekend, dan durfde ik tenminste morgenochtend hen beter ontmoeten. Maar nu denken vader en moeder, dat ik bij Karel geweest ben, en ik was in het paardenspel.«

Na lang wikken en wegen nam hij zich ten laatste voor, er geen gras meer over te laten groeien, doch terstond morgen als hij beneden kwam, alles te vertellen. Vader en moeder zouden wel boos zijn en teleurgesteld, maar dan wisten ze het toch. Zóó kon hij toch ook niet voortgaan!

Dit voornemen bracht hem weder een weinig tot kalmte en nu duurde het niet lang, of een weldadige slaap schonk hem de rust die hij zoo noodig had.

Den volgenden morgen werd Willem later dan gewoonlijk wakker en moest hij zich haasten om op tijd aan 't ontbijt te kunnen zijn.

»Nu moet het er van komen,« zoo dacht hij, »tenminste als ik er de kans voor zie. Wat zou 't beste zijn, 't maar alleen aan moeder te zeggen eerst, of als vader er ook bij is? Maar niet als de zusjes er zijn, dan zeker niet! — Kom, maak voort,« zette hij zichzelf tot spoed aan, anders kom je nog te laat ook.«

Beneden gekomen vond hij vader en moeder niet als anders. Zouden ze iets gemerkt hebben? Het misschien gehoord van iemand die Karel en hem er gezien had? Vader keek zoo ernstig en 't leek net of moeder gehuild had.

Er is vanmorgen een brief gekomen van grootmoeder; grootvader is ernstig ziek; moeder gaat er straks naar toe, helderde vader op.

Er viel Willem een pak van 't hart. 't Was dus niet dáárom!

Het droevig bericht had zeker meer deelneming mogen wekken, dan onze Willem op dit oogenblik kon toonen! — Maar waarom was het hem zulk een verlichting, dat vader en moeder blijkbaar nog niets van zijn ongehoorzaamheid wisten? Hij wou het hun immers toch vertellen. — Doch nu maar niet, overlei hij; als die brief nu niet gekomen was, dan zou 'k het wèl gezegd hebben. Maar moeder is nu zoo bedroefd. Ik zal het later wel zeggen.

De ziekte van grootvader, die eenige dagen later overleed, het van huis zijn van moeder, later ook van vader, maakten dat er vooreerst niets van kwam om in een vertrouwelijk gesprek te belijden, wat Wim zoo op het hart had gebrand. Maar naarmate de dagen verstreken, begon het hem minder te hinderen, dat die schuld nog altijd niet beleden was, ja, zelfs kwam het hem nu niet meer zóó heel erg voor, wat hij had gedaan. Anderen deden toch ook wel eens iets zonder van A tot Z alles aan vader en moeder te vertellen! En er was toch niets van gekomen! Eigenlijk was hij maar blij nu, dat hij 't niet had gezegd, en om er nu nog mee voor den dag te komen, was toch al te gek! Kom, zoo nauw moest je ook alles niet nemen!

Willem moest nog wel eens oppassen, dat hij zich in 't gesprek niet verklapte door van 't een of ander te vertellen, dat hij dien avond in 't paardenspel had gezien; maar — voor niets heb je ook niets, en 't was tòch mooi geweest!

Ze hadden 't er nog vaak over, Karel en hij. — Karel was toch een aardige vent, hij mocht hem

veel liever dan Pietje Wip. Daarmee was hij na dien middag van 't ijs nooit meer goede vrienden geweest.

Karel was nu zijn vaste vriend. Ze gingen altijd samen naar school en naar huis, wandelden 's Zondags met mekaar en als ze 's avonds hun schoolwerk af hadden, dan ging die 't eerst klaar was, den ander alvast afhalen.

't Liefst speelde Willem bij Karel. Er was daar zoo'n heerlijke tuin en 't huis van Karels ouders stond dicht bij 't plantsoen, de vroegere stadswallen, die gedeeltelijk waren gesloopt en in heerlijke wandelingen herschapen.

Maar een klein gedeelte van den wal was blijven staan en daar had je een soort van grot, althans zoo noemden de jongens het maar, — waar je zoo verrukkelijk kon spelen. Verstopperij en roovertje! Eens hadden ze beiden hun petten ver over de ooren getrokken en Willem met een oude cape van Karel om, speelde voor rooverhoofdman, die Jopie, 't jongste zusje van Karel, meepakte en in zijn hol verstopte. Maar 't kleine ding had zóó vreeselijk te keer gegaan en gegild van angst, dat voorbijgangers er op afgekomen waren en haar hadden bevrijd. De jongens hadden haar anders geen haar kwaad gedaan, maar ze hadden toch een geducht standje gehad van Karels moeder, omdat ze Jopie zoo'n schrik op 't lijf hadden gejaagd.

En waar je ook zoo heerlijk kon spelen? — Op Karels kamertje! Dat had door een tusschendeur toegang tot de slaapkamer van zijn ouders en van daar kwam je op het balkon.

Durf jij wel over de balustrade heenklimmen? had Karel eens gevraagd aan zijn vriendje. »En je dan langs den ijzeren pilaar naar beneden laten glijden?

Samen hadden ze den afstand met de oogen gemeten: 't was wèl een heele waag! — Als je maar eenmaal den pijler te pakken had, dan was 't zoo moeilijk niet meer; maar om van het hek af den pilaar te omvatten, dat was 't ergste!

Samen hingen ze zoo ver mogelijk over de balustrade heen, druk overlegend en de kansen berekenend.

Wat voeren jullie daar toch uit?« klonk de stem van Karels moeder onverwachts. Ze had beneden het gestommel en het harde praten gehoord van Karel en Willem en wilde eens weten, wat ze in hun schild voerden.

Wil je wel eens gauw naar binnen gaan, van 't balkon af! Moet er eerst een ongeluk gebeuren, voor jullie voorzichtigheid leert?

Uit was het met de grap. Hè, hoe jammer! Willem had juist gezien, hoe hij 't zou kunnen doen! Eerst natuurlijk over het hek heen klimmen en als je, dan aan den buitenkant was, voorzichtig je laten zakken, tot je de beenen om den pilaar kon slaan en dan de handen telkens lager om het hekwerk houden, totdat je goed houvast had aan den pijler. En dan maar laten glijden, zoo kwam je vanzelf op den grond. — Hè, jammer dat Karels moeder nu net kwam; was het maar vijf minuten later geweest, dan had hij 't eens kunnen probeeren!

Ik kwam nog juist op tijd,« oordeelde Karels moeder. Hoe krijg je toch zulke dingen in je hoofd? Als het hek nu eens niet de volle zwaarte van je beiden had kunnen dragen, of je had er te ver overheen gereikt, dan had je dood kunnen vallen! Foei, ik moet er niet aan denken! Onthoud het nu eens en vooral, je mag zulke kunsten nooit weer uithalen, hoor jongens! En niet meer op het balkon spelen voortaan.«

Nu, daar kwam voorloopig vanzelf niet meer van. Het ging tegen den zomer en met het mooie weer speelden de jongens vrij wat liever buiten dan in huis, zoodat het verbod van Karels moeder al heel gemakkelijk kon opgevolgd worden en bijna in 't vergeetboek raakte.

HOOFDSTUK V.

Een nieuwe proef.

Het was op een regenachtigen Zaterdagmiddag in Juni. Willem was weer bij Karel om te spelen, en daar ze onmogelijk buiten konden zijn, vermaakten zij zich boven op Karels kamertje.

Jopie was eerst ook boven geweest, maar wat moet je nu zoo'n heelen middag met een klein kind doen, oordeelde Karel, en met een zoet lijntje werd zusje naar beneden, naar moeder verwezen.

Karel en Willem hadden al van allerlei gespeeld, maar begonnen ten laatste zich te vervelen; de middag duurde erg lang!

»Kijk, 't is droog,« zei Willem, naar buiten ziende; »'t regent niet meer, of bijna niet meer tenminste. Zouden we nu nog wat naar buiten gaan?«

»Als 't niet heelemaal droog is, wil moeder het toch niet hebben,« meende Karel. »Maar 'k zal eens even op 't balkon voelen of de regen over is of niet.«

»Nu, 't is nog maar een heel klein beetje! Hè, wat is 't lekker buiten!«

Beide jongens stonden op 't balkon verlangend

uit te zien tot de regen geheel over zou zijn. Er viel nog maar een enkel droppeltje en alles in de natuur ademde nieuw frisch leven na den verkwikkenden regen.

Kijk, zóó zat die ééne mijnheer te paard, weet je nog wel?« zei Willem.

Hij was schrijlings op het hek gaan zitten, dat het balkon omgaf, zijn handen op den rug samenhoudende, met het bovenlijf de schokkende beweging nabootsende, die een ruiter maakt naar den stap van zijn paard.

Ja; — maar toe, doe het nu niet; moeder wil het immers niet hebben,« vermaande Karel. »We mogen eigenlijk niet eens hier zijn.«

Ja ik kom hoor, zoo dadelijk, — nog even,« en Wim ging voort met zijn rijtoer, steeds heftiger, steeds wilder, zichzelf opwindende tot hij, gehoor gevende aan een plotseling invallende gedachte, ook het andere been over de balustrade trok en op den smallen buitenrand ging staan, zich aan het hek vasthoudende.

Je wilt toch niet naar beneden klimmen?« vroeg Karel gejaagd. »Het mag immers niet! — Toe, Wim, doe het nu niet, moeder zou zoo boos zijn.«

Nou, we mogen toch niet op 't balkon zijn,« gaf Willem uitdagend ten antwoord, »ik kom er al af hoor, wacht maar een oogenblik.«

Terwijl hij op zijn manier paard reed, was het Willem opeens in herinnering gekomen, dat hij 't laatst had willen probeeren, zóó buitenaf op den beganen grond te komen. Nu ja, 't mocht wel niet, maar 't zou zoo'n vaart niet loopen met een ongeluk, zooals Karels moeder zei. Hij zou wel voorzichtig wezen! Hij zou zich nu maar eens niet aan Karels vermaning storen, 't was veel te leuk!

Hij stond al aan den buitenkant en nu halverwegen terugkeeren, — zóó flauw zou hij niet zijn.

Nu eerst een beetje doorzakken in de knieën en wat lager vasthouden. Zóó; hij keek al door het hekwerk heen. »Dag Karel, bonjour hoor! Hé, 't ging zoo echt!

Ziezoo, nu voorzichtig met den voet voelen, waar de pilaar was aan den hoek. Daar had-ie hem. Mooi. Nu een beetje dezen kant uit en dan even alleen met de handen vasthouden, tot hij de beenen om den pilaar heen kon slaan. Opgepast nu! — Hou stevig vast! . . .

Een doordringende gil sneed Karel in 't oor, een zware plof volgde, en de ongelukkige Willem lag beneden op de steenen stoep bij de achterdeur.

— Roerloos bleef hij liggen; geen beweging, geen geluid gaf eenig bewijs van leven.

Karel was de trap afgewolgen om zijn vriendje ter hulp te snellen; maar zijn moeder had beneden den val gehoord en was hem al voor geweest. Zij lag geknield bij de beweginglooze gedaante.

In allerijl werd naar een dokter omgezien, die gelukkig dichtbij gevonden werd; hij onderzocht den bewusteloze, voorzoover de toestand dit op het oogenblik toeliet. De linkerheup vertoonde een breede, bloedende wonde: de arme jongen was met zijn volle zwaarte neergekomen op den ijzeren voetschrabber, die bij de achterdeur stond en het scherpe ijzer, bovendien zanderig van de voeten die er aan schoongemaakt waren, was hem diep in het vleesch gedrongen, ja had zelfs het heupbeen beschadigd.

Terstond naar het ziekenhuis: oordeelde de dokter en met de uiterste behoedzaamheid werd de gekwetste daarheen vervoerd.

Wie beschrijft den schrik en de ontsteltenis van Willems ouders, toen het droevig nieuws hun voorzichtig werd meedeeld.

Een ongeluk? — Hij is toch niet dood? — Waar is hij dan? — De arme moeder was radeeloos van angst en wilde, zóó als ze was, de deur uitsnellen naar haar jongen toe.

Maar vader, hoewel ook hevig ontsteld, trachtte haar eerst wat te kalmeeren, opdat ze niet door haar opgewondenheid mogelijk den toestand van den zieke zou verergeren.

Vader ging dadelijk naar zijn zoontje informeeeren. Men was bezig, diens wond te reinigen en een verband aan te leggen, maar er werd toestemming gegeven, dat de ouders des avonds nog eens naar hun Willem mochten komen zien.

Welk een treurige ontmoeting! Daar lag nu hun jongen, eenige uren te voren nog zoo wèl en zoo vroolijk, geheel bewusteloos, in een toestand, die 't ergste deed vreezen.

Hij is niet buiten gevaar,« had de geneesheer gezegd, maar we willen het beste er van hopen.»

Ja, hopen en bidden, dat deden de 'zwaarbeproefde ouders. Bidden, dat God hun kind niet zóó zou wegnemen, maar in Zijn genade en ontferming nog weder mocht doen herstellen, zijn leven mocht vernieuwen in dubbelen zin. O, hoe vurig baden en hoopten zij, dat hun eenige zoon toch niet zóó van hen zou worden weggenomen tengevolge van zijn eigen ongehoorzaamheid!

Karel had natuurlijk een omstandig verslag moeten geven, hoe het ongeluk zich had toegedragen en die eerste droevige dagen, toen het leven van zijn vriend aan een zijden draadje hing, werd hij nog telkens naar bijzonderheden gevraagd, die mogelijk opheldering konden geven.

Als waarschijnlijk werd aangenomen, dat van den aanhoudenden regen het houten latwerk wat glad geworden was, en Willem daardoor zijn houvast was kwijtgeraakt.

Hoe duur moest hij nu zijn ongehoorzaamheid betalen! Een oogenblikje toegeven aan zijn lust bezorgde hem en zijn ouders zóóveel leed, zooveel zorg en bekommernis!

Dat Willem buiten kennis was dien eersten tijd, was eigenlijk maar gelukkig te noemen; hierdoor voelde hij niet die hevige pijnen, die het verbinden van zijn wond noodwendig veroorzaakte. Maar een aanhoudend zacht kreunen gaf toch te kennen, dat zelfs in zijn bewusteloozen toestand niet alle gevoel van pijn uitgesloten was.

Tegen den avond verhief zich de koorts. Met hoogroode kleur en hijgenden adem lag hij den ganschen nacht allerlei wartaal uit te slaan. Dan riep hij op angstigen toon om hulp, blijkbaar het oogenblik van zijn val nog eenmaal doorlevend; even later bezwoer hij Karel er toch niets van aan zijn ouders te zeggen en het maar stil te houden, — wát, dat kon de verpleegster die trachtte hem tot rust en kalmte te brengen, onmogelijk begrijpen. Soms ook werd hij wild en wou hij zijn bed verlaten; of dan weer lag hij te schaterlachen.

't Was een angstige nacht en ook de eerstvolgende dagen eischten een bijzondere zorg, daar de koorts steeds aanhield en zijn heup ernstig scheen ontstoken te zijn.

Omdat de toestand zoo gevaarlijk was, werd het Willems ouders vergund, een paar malen daags naar den zieke te komen zien. Maar met welk een bezwaard hart gingen ze daarna weer huiswaarts!

Zouden zij hun Willem nog ooit weer thuis krijgen? En zoo God hun gebeden verhoorde, en zijn leven gespaard bleef, dan nog, zou hij geheel herstellen en geen blijvende gevolgen van zijn val behouden?

Welk een verruiming was het, toen de zieke weer voor 't eerst geheel bij kennis kwam! Langzaam sloeg hij de oogen op en zag om zich heen. — Waar was hij toch? — Hoe was hij hier gekomen? — Wat was er toch met hem gebeurd? — Droomde hij of was hij wakker?

Maar hij kon niet denken. Hij was zoo moe, zoo vreeselijk moe. — En eer hij recht tot besef van zijn toestand gekomen was, had een weldadige slaap hem weder het bewustzijn ontnomen, maar nu tot zijn welzijn. Dit was het begin van beterschap!

Toen hij na een verkwikkenden, langdurigen slaap weer wakker werd, was zijn eerste vraag: »Waar is moeder?»

Je moeder komt vanavond. Wat zal ze blij zijn, dat je zoo heerlijk hebt geslapen! Kom, drink hier nu eens wat van, dat zal je gauw weer heelemaal beter maken.« En bemerkende dat Willem nog meer te vragen had, voorkwam de zuster hem: »Niet meer praten nu. Later vertellen we een heele boel, maar nu moet je maar stil blijven liggen en maar weer gaan slapen als je kunt.«

Willem gehoorzaamde en vroeg niet meer. Maar in stilte trachtte hij helderheid te krijgen in zoo veel dat hem zonderling en onbegrijpelijk voorkwam. Het was alles zoo vreemd om hem heen; zeker was hij hier nog nooit geweest. En waarom was hij hier? — 't Leek wel dat hij ziek was, en wat deed alles hem pijn, vooral zijn heup en zijn linkerbeen. En wat was zijn hoofd raar! Zoo licht of zoo zwaar, hij kon zelf niet zeggen, hoe het was. En hij kon er ook niet veel over denken, dan deed zijn hoofd zoo zeer!

Langzamerhand echter begon het alles duidelijker voor hem te worden en drong het tot hem door, wát aan dezen vreemden toestand vooraf was ge-

gaan. — Juist, hij wás er! — Hij had bij Karel gespeeld, — op het balkon; — eerst had hij ruitertje gespeeld en toen geprobeerd om naar beneden te komen. Maar verder wist hij niets meer. — Zou hij een ongeluk gekregen hebben? En dáárom hier in een ziekenhuis zijn? — O, hoe vreeselijk! Hij moest het weten!

Willem sloeg zijn oogen op. De verpleegster zat bij 't raam te schrijven. Hij riep haar.

Waarom ben ik hier? vroeg hij, haar angstig aanziende, begeerig en tegelijk vrezend de waarheid te vernemen.

Waarom of je hier bent? Wel, om weer beter te worden, vent; en als je nu maar goed je best wilt doen en precies doet wat je gezegd wordt, dan zal je wel weer gauw beter zijn ook. Maar weet je wel, dat we afgesproken hadden om niet meer te praten? Laat ik je nog maar eens goed leggen, zóó, dan krijg je straks nog een lekker bordje soep van me. Daar hou je immers wel van?

Het klonk zoo opwekkend en zoo hoopvol. Ja, hij zou niet meer vragen nu, niet meer denken ook. Hij zou doen wat de zuster zei.

's Avonds kwam moeder. Tranen van dankbaarheid sprongen haar in de oogen, toen ze haar Willem zag en hij haar herkende. Hoe goed was de Heere voor hen geweest, door haar jongen tot hiertoe te sparen!

Dag mijn Willem, mijn beste jongen, hoe gaat het er nu mee? Een beetje beter? Moeder moest zich beheerschen, om niet door haar groote vreugde te veel van den zieke te vergen.

Ze mocht maar een oogenblikje blijven; maar hoe kostbaar waren die minuten en hoe gelukkig en verruimd van hart kwam ze weer in huis terug!

Nu hebben we hoop, onzen Wim weer thuis te krijgen, vertelde ze overgelukkig aan de zusjes.

Komt Wim dan weer met me spelen, moe?« vroeg kleine zus, die haar broertje erg gemist had.

Waarom Wim toch niet naar huis kwam, was haar een raadsel. Hij was ziek, had moeder verteld. Maar waarom lag hij dan niet in zijn bed op zijn kamertje naast dat van de zusjes? Als haar poppen ziek waren, lei ze hen ook in hun bedje en dan waren ze altijd gauw weer beter!

Maar zóó vlug als met zusjes poppen, ging het met Willem niet, al was de dokter zeer tevreden over de gunstige wending die er in zijn toestand gekomen was. De gekwetste heup was niet zoo spoedig genezen en het vorderde heel wat geduld van den zieke zoowel als van wie hem verzorgden, eer hij zoover was, dat hij zijn bed eens kon verlaten en het pijnlijke lichaamsdeel weer mocht gebruiken.

Maar eindelijk kwam die blijde dag en al viel de eerste proefneming nog niet erg mee en was het been stijf en nog gevoelig, toch — hij kon weer eens op zijn nu, dat gaf wat afleiding en beurde hem wat op; en met eenige dagen oefenen gaf de dokter toestemming dat Willem weer naar huis mocht gaan om daar zijn verdere genezing af te wachten.

Wat was het een feest, toen onze Wim weer voor 't eerst na zoovele weken in den huiselijken kring terugkeerde. De zusjes waren wel om beurten eens bij hem in 't ziekenhuis geweest, maar dan was het zoo vreemd, net of daar een ander was dan hun broertje. Maar nu was hij weer gewoon hun eigen Willem en ter eere van zijn thuiskomst stonden er bloemen op tafel en had moeder een extra feestelijken maaltijd bereid.

Hoe hartelijk dankte vader met de zijnen den hemelschen Vader voor Zijn ontferming, dat Willem weer behouden in hun midden was teruggekeerd

en hoe ernstig smeekte hij voor zijn zoon om vergeving en om kracht, opdat hij voortaan niet meer in hetzelfde kwaad zou vallen, maar den besliststen moed zou hebben om te doen wat hij wist, dat goed was.

Willem stemde van harte in met vaders gebed. Hij wist het maar al te goed, dat hij behoefte had aan Gods hulp om tegen zijn eigen begeeren in, eenvoudig te doen wat hem geboden was, om te laten wat hem was verboden.

Op een middag toen vader en moeder beiden bij hem waren in 't ziekenhuis, had hij 't hun onder heete tranen bekend, welk een strijd het hem vaak was, zijn eigen wil op te geven. »Dan weet ik wel dat het verkeerd is, moe,« had hij verteld, »maar dan is 't net of een ander tegen me zegt: doe het toch maar. Dan wil ik wel graag gehoorzaam zijn en toch ben ik ongehoorzaam.

»Mijn beste jongen,« was toen vaders antwoord geweest, »je bent niet de eenige, die dezen strijd kent. Weet je wel, dat zelfs de apostel Paulus, die zóó hoog stond, moest klagen: »Want het goede dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik.« — Maar hij kon ook zeggen: Als ik zwak ben, dan ben ik machtig, omdat hij juist door eigen zwakheid de groote macht des Heeren had ervaren, die hem deed overwinnen. — En zoo wil de Heer ook ons Zijn kracht schenken, Willem, om te doen wat Hem welbehaaglijk is.«

Het was Wim een groote verlichting geweest, dat hij er nu met vader en moeder over gesproken had. — Ook van 't paardenspel had hij verteld, niet alleen van zijn gaan daar naar toe, maar ook van zijn ontrust geweten tijdens de voorstelling en gedurende de dagen van grootvaders ziekte. De droevige verbazing in moeders oogen had hem meer pijn gedaan, dan de scherpste berisping had

kunnen doen. Maar hij had niets teruggehouden; hij had ook niet de schuld op Karel geschoven, die 't plan beraamd had, want hij erkende te zeer zijn eigen schuld.

En nu dit weer, zijn val van 't balkon. — Weer door ongehoorzaamheid! — Ja, wel voelde Willem het noodig te hebben, dat de Heere hem zou bewaren en het gemeenschappelijk gebed, dat hij al dien tijd in 't ziekenhuis had moeten missen, deed hem zoo goed en sterkte hem nog te meer in zijn ernstig verlangen, om toch gehoorzaamheid te leeren.

HOOFDSTUK VI.

Een overwinning.

Van schoolgaan kon voorloopig voor Willem nog niets komen. De dokter kwam hem nog geregeld bezoeken en hoewel de gewonde heup weer was genezen, toch moest door dagelijksche oefening zijn been nog heel wat sterker worden, eer hij weer geregeld naar school kon gaan. Als alles een gunstig verloop had, dan zou hij wellicht na de zomervacantie weer aan de lessen kunnen deelnemen, maar tot zóólang moest hij zeker nog geduld hebben.

Maar geduld oefenen en voorzichtig zijn is nu juist niet het gemakkelijkste voor een levendigen vroolijken jongen, die bovendien een tijdlang stil heeft moeten liggen zonder eenige beweging te kunnen nemen en nu in 't gevoel van zijn terugkeerende gezondheid wel overal tegelijk heen zou willen loopen.

In deze weken van herstel had Willem gelegen-

heid te over om zijn les goed te leeren en om zijn goeden wil te toonen tevens. Als hij een kleine wandeling maakte en een eindje verder andere jongens heerlijk zag spelen, dan was zijn lust o, zoo groot, om naar hen toe te gaan en mee te doen. Dan zei hij soms hardop tegen zichzelf: :Neen Wim, 't mag niet; je mag je nog niet te veel vermoeien. Doe, nu wat de dokter zegt. Dat was dan wel heel moeilijk, maar hij deed het toch.

Op een anderen keer wilde hij zoo graag wat naar buiten, maar moeder verbood het hem, omdat het den geheelen nacht hard had geregend en de vochtigheid een nadeeligen invloed zou hebben op zijn gezondheid, die nog zwak was, en niet het minst op het gevoelige been.

Ik, moe, laat me nu maar gaan; 'k zal wel niet in de plassen loopen; 't is zoo saai, den heelen morgen in huis.

Als je liever weer ziek wilt worden, ga dan maar, zei moeder en dit bracht Willem weer tot het moeilijke punt: gehoorzaam zijn.

Wat Willem toch uitvoert vanmorgen, zei moeder toen vader om twaalf uur thuiskwam, »ik weet het niet. Hij zit al van half tien af op zijn kamertje en is zoo stil als een muisje. 'k Zal eens naar hem gaan zien.

Laat ik maar eens gaan, besliste vader en zoo vond hij Willem verdiept in 'tgeen hij bezig was te doen, dat hij vader niet eens bemerkte, voordat deze vlak achter hem stond. Hij schrok even en keek vader een weinig bedremmeld aan.

Vóór hem op tafel lag een groot vel papier en hij was bezig, daarop letters te teekenen en ze daarna te kleuren. Geheel klaar was zijn werk nog niet, maar duidelijk stond er reeds te lezen:

Gij kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in alles.

Vader streek Willem liefkoozend over zijn korte, steile haren. »Wat wou je daarmee, vent?«

Ik wou 't ophangen pa, boven mijn bed, dan kan 'k er elken morgen aan denken en den Heer vragen, mij te helpen. Ik vergeet het telkens weer.

Moeder, als het de volgende week goed weer is, dan gaan we uit,« zei vader dien middag, terwijl allen aan den maaltijd vereenigd waren.

»Waar gaan we dan heen, pa?« vroegen Riek en Willem tegelijk en kleine zus riep met haar fijne stemmetje: »Ikke ook mee?«

»We,« zei vader, met sterken nadruk op dat woordje, »wel, ik heb het alleen maar tegen moeder! Moeder en ik gaan uit en dan mogen jullie op 't huis passen.«

Moeders gezicht stond nog vriendelijker en vroolijker dan anders, terwijl ze een knipoogje gaf aan haar beide oudsten.

»O! denkt moeder er anders over,« ging vader voort, nu, dan moeten ze maar meegaan voor dezen keer. — Dan gaan we met de stoomtram naar »Schoonoord«, drinken daar thee en blijven er den heelen middag spelen en wandelen. Als 't mooi weer is althans.«

Dit plan werd met uitbundige vreugde begroet! Een heelen middag samen naar »Schoonoord« en nog wel met de stoomtram! Dat was een heerlijk vooruitzicht! Zusje was maar blij met de anderen mee, al begreep ze niet wat de eigenlijke oorzaak was van die algemeene vreugde. Maar iedereen was blij, ze had wat gehoord van »uit« en »stoomtram« en dus klapte ze in haar kleine dikke handjes, om haar blijdschap te toonen.

Gelukkig was het den volgenden Woensdag goed weer, zóó mooi zelfs als men maar wenschen kon. Van blijde verwachting was Willem al vroeg op

geweest dien morgen; maar hij vertreuzelde zijn tijd, met telkens naar 't raam te loopen om naar buiten te kijken hoe heerlijk de zon wel scheen. Zoo was hij waarlijk nog later dan gewoonlijk klaar. Haastig en gedachtenloos prevelde hij zijn morgengebed en spoedde zich naar beneden.

Terstond na 't vroege middagmaal begaf zich de familie reeds op weg, om maar zoo lang als 't kon van het uitstapje te profiteeren. Het ritje met de stoomtram was ook al heerlijk, maar 't glanspunt van den middag was het verblijf op »Schoonoord« met zijn heerlijken speeltuin, met den schommel en de wip!

Het was maar gelukkig, dat Willem de laatste weken al flink vooruit was gegaan en zich nu niet meer zóó in acht hoefde te nemen; des te meer kon hij nu genieten en grappig was het om te zien hoe hij met zijn zusjes, zóó toen men het hek van »Schoonoord« binnen was, op een drafje naar den schommel liep, om dien in beslag te nemen, eer anderen hem vóór konden zijn.

Hè, kostelijk ging het! Riek aan den eenen, hij aan den anderen kant. De handen niet al te hoog aan de touwen, beurt voor beurt, flink aanzetten en dan, als je hoog genoeg was, laten uitschommelen. Hoe lekker streek de wind je dan langs de wangen! 't Was net of je zweefde, verrukkelijk! Je kreeg er niet genoeg van en zou wel den ganschen middag op den schommel willen blijven.

Maar vader en moeder dachten er anders over en bovendien kwamen er meerdere gasten, die ook hun aanspraak deden gelden.

Er kwam nog een familie, waarbij twee jongens waren van Willems leeftijd ongeveer. Ze kenden elkander over en weer niet, maar dat was geen beletsel om niet eens een praatje te maken en samen wat te spelen.

Vader en moeder hadden een rustig plekje in den tuin uitgekozen, waar thee werd gedronken en nadat Willem daar een poosje had gerust, hadden zij er niet tegen, dat Wim met zijn nieuwe kameraden wat ging loopen.

»Zeg,« vroeg de oudste hem, »weet je dat je hier dichtbij kunt roeien? Aan den molen, een klein eindje verder den weg op, kan je een bootje huren. Als we ieder een paar centen geven, dan kunnen we mooi een poosje gaan roeien.«

Hè, een watertochtje, wat zou dat heerlijk zijn! 't Was er net een middag voor, en dan twee roeien en één aan 't roer, dat zou heerlijk wezen! Welke Hollandsche jongen houdt er niet van 't water! En dan eens schommelen, zoover als 't eenigszins lijden kon, dat was óók zoo prettig.

»k Zal 't even gaan vragen of 'k mag,« zei Willem.

Vragen of 't mag?« gaf de ander spottend terug; o, wat ben jij een brave Hendrik! Denk je dat wij 't gevraagd hebben? — Kom, wees nou niet zoo flauw! — En als 't dan niet mag, dan ga je zeker als een zoete jongen bij pa en moe op een stoeltje zitten? — Nou, wij gaan hoor! — Doe je mee of niet?

Wat moest Willem nu doen? — »Ga 't eerst vragen,« zei een stem van binnen, »maar doe 't niet stil. — Maar roeien is me volstrekt niet verboden,« dacht hij verder. »Er is niets van gezegd en ik weet er dus niemandal van dat het niet mag. — In elk geval kan ik wel meegaan naar den molen met ze, daar steekt toch niets in.« — Zoo liepen ze samen op.

De andere jongens schenen hieruit op te maken, dat Willem van plan veranderd was en maar mee zou gaan, zonder zijn ouders er iets van te zeggen. Ze weidden uit over het genot van 't roeien op

het heerlijke breede water en Willem had niet den moed om te zeggen: »Neen, ik ga niet mee.«

Hij stond er bij terwijl de anderen onderhandelden over het huren van 't bootje en betaalde zijn aandeel in den prijs daarvoor. Maar rustig was 't van binnen niet bij hem en het blijde gevoel van uit te zijn, was heelemaal verdwenen.

De boot werd losgemaakt en zijn nieuwe vrienden stapten in. Zou Willem meegaan en toegeven aan zijn eigen begeeren, of zou hij nog terugkeeren? — Hij aarzelde. — 't Water zag zoo prachtig blauw en de kleine golfjes kabbelden tegen de boot aan; 't leek hem zoo heerlijk!

Neen, ik doe 't niet,« zei Willem beslist, meer tegen zichzelf dan tegen de jongens, die hem vreemd aankeken. En zonder hun antwoord af te wachten of nog eens achterom te zien, liep hij vlug tegen den dijk op en sloeg den weg naar Schoonoord« weer in. Zijn hart klopte hoorbaar; 't was een moeilijke strijd geweest, maar hij had overwonnen.

Wim stapte flink op, met het hoofd omhoog, gelukkig, dat hij niet had toegegeven aan de verzoeking.

Daar zag hij het zijhekje al an Schoonoord. — Hé, zag hij vader daar niet in de verte tusschen de boomen door? Zou vader gezien hebben, dat hij bijna weer ongehoorzaam geweest was? Want ongehoorzaam zou 't geweest zijn als hij mee was gaan roeien; al hadden vader en moeder 't niet bepaald gezegd, toch wist Willem heel goed, dat zij 't niet goedgevonden zouden hebben, als hij alleen met vreemde jongens op 't water was gegaan. O, wat was hij nu dubbel blij, dat hij geweigerd had aan de verzoeking toe te geven. Hoe teleurgesteld zouden vader en moeder geweest zijn, als hij hen nu weer opnieuw zou hebben bedroefd!

Ja, 't was wèl vader, die daar wandelde; hij was op de terugreis naar moeders kamertje« zooals kleine zus het prieeltje noemde, waar het gezin voor dezen middag zijn tent had opgeslagen.

Willem had vader spoedig ingehaald en samen waren ze weldra bij het overige gezelschap, waar moeder hen al wachtte.

Wat zag het er gezellig uit daar in moeders huisje! De kleine geverfde houten tafel was gedekt, al bestond het tafellaken maar uit een paar opengevouwen kranten, en de boterhammen stonden al klaar. Zusje dribbelde rond met een krentenbroodje in haar hand; de buitenlucht had haar hongerig gemaakt.

Ook de anderen zetten zich met een goeden eetlust aan tafel en allen waren het er over eens, dat de boterhammen buiten genuttigd, tweemaal zoo lekker smaakten als anders.

Na den maaltijd ging men samen wat wandelen. Het was halfzeven geweest en hoewel de dagen nog lang waren ging toch de zon al meer naar het Westen en spreidde haar zachten avondgloed over velden en wegen.

Vader sloeg den weg in naar den molen, denzelfden dien Willem nog kort te voren gegaan was in zulk een tweestrijd. Wim moest er wel aan terugdenken. — In de verte zag hij reeds het bootje aan den wal liggen; de jongens waren dus weer terug. Ja, 't water zag er wel verleidelijk uit, maar toch was hij maar blijde teruggekeerd te zijn. Liever dat genoeg gemist doch nu een rustig geweten, dan gedaan wat verkeerd was.

Maar wat ging vader doen? Zou vader nu gaan roeien en Wim dus toch nog dat genoeg mogen smaken? Ja, waarlijk! De baas van den molen begon het bootje al in orde te brengen. O, wat heerlijk! Toch nog roeien!

«Zoo jongenheer, durf je nu wel?» vroeg de man, die straks Willems haastigen aftocht had gezien en dien had toegeschreven aan gebrek aan moed. Doch Wim gaf maar geen antwoord en vader noch moeder schenen er iets van gehoord te hebben; zij vroegen niets tenminste.

Vader nam de riemen en Willem stuurde.

Wat was het heerlijk op het water! De zon goot een breede gouden streep over het donkerblauw, dat schitterde als een spiegel. Zacht suizelde de wind door het riet aan den oever en het geheele landschap ademde zulk een vredige rust, dat men onwillekeurig onder den bekorenden invloed kwam van dezen heerlijken avondstond.

Na een poosje liet vader de riemen eens rusten en begon met heldere stem in te zetten:

'k Wil U, o God, mijn dank betalen,
 U prijzen in mijn avondlied;
 Het zonlicht moge nederdalen,
 Maar Gij, mijn Licht, begeeft mij niet.
 Gij woudt mij met Uw gunst omringen,
 Meer dan een vader zorgdet Gij,
 Gij, milde Bron van zegeningen!
 Zulk een ontfermer waart Gij mij.

Uw trouwe zorg wou mij bewaren,
 Uw hand heeft mij gevoed, geleid;
 Gij waart nabij in mijn bezwaren,
 Nabij in elke moeilijkheid.
 Deez' avond roept mij, na mijn zorgen,
 Tot rust voor lichaam en voor geest;
 Heb dank! reeds van den vroegen morgen
 Zijt Gij mijn heil en hulp geweest.

Allen zongen mee en lieflijk en plechtig klonk het gezang over 't water.

Na dit werd er een ander lied aangeheven en daarna weer een. Het klonk zoo mooi en men was er zoo geheel in, dat het bijna jammer was om op te houden.

Zusje had eerst ook meegezongen, maar al spoedig lei ze 't kleine krullekopje tegen moeders schoot en luisterde met droomerige oogen naar het gezang der anderen. 't Werd haar tijd van naar bed te gaan.

Nu werd de terugreis aanvaard; Riek nam Willems plaats in aan 't roer en deze kwam naast vader zitten om ook een poosje te roeien. Ieder een riem; goed gelijk in den slag. Het ging best! Maar niet te lang, vond vader.

Toen de boot weer terug was gebracht, was het juist tijd voor de tram en werd de terugreis naar huis ondernomen.

»Wel Willem, waar zijn je vrienden gebleven?« vroeg vader onderweg.

»k Weet het niet, pa; ze zullen zeker alweer weg zijn,« was zijn antwoord.

»Waar heb je ze het laatst gezien?«

Nu moest Wim het toch wel zeggen. »Bij 't roei-bootje, pa,« kwam er een beetje aarzelend uit. »Ze vroegen me of 'k mee ging roeien, maar ik dacht, dat U 't niet goed zou vinden en toen ging ik weer terug. Maar 'k had het bijna gedaan,« voegde hij er eerlijk aan toe.

»Ik zag het, mijn jongen, en ik ben zoo blij dat je niet mee bent gegaan, maar deedt, wat je wist dat vader en moeder wilden. En ik dacht, omdat onze Wim nu gehoorzaam geweest is, al was het een heele strijd voor je, dáárom zou je nu tòch roeien. Als ik er bij ben, dan vind ik er geen bezwaar in.«

Met een dankbaren blik keek Willem zijn vader aan. Wat was het nu veel prettiger geweest nu

allen samen geroeid hadden en bovenal nu zijn geweten hem niet beschuldigde; als hij stil met die jongens mee was gegaan, terwijl hij wist iets verkeerd te doen, dan zou hij toch geen plezier gehad hebben.

Zusje was in de tram slaperig en stil; maar ook de anderen hadden nu niet meer zooveel te vertellen als in den heenrit. Ieder genoot voor zich door dien heerlijken middag nog eens te overdenken.

Thuisgekomen werd allereerst zusje naar bed gebracht, maar het duurde niet heel lang, of ook de andere kinderen begaven zich naar boven.

De avond was reeds gevallen, maar het was volle maan. Toen Willem zijn kamertje binnenkwam zag hij, hoe een stroom helder licht door het raam naar binnen scheen en den muur waartegen zijn bed geplaatst was, zóó verlichtte alsof het klaar dag was. Zijn oogen bleven rusten op den tekst, dien hij eenige dagen geleden geteekend en dáár opgehangen had, en die nu hij 't heldere maanlicht duidelijk was te lezen. 't Was alsof de woorden hem tegenblonken: Gij kinderen, zijt uwen ouderen gehoorzaam in alles, want dat is den Heere welbehaaglijk.

Eerbiedig knielde Willem bij zijn bed neer en dankte met een ootmoedig hart den trouwen Heer die hem dezen middag in de verzoeking bewaard had, en smeekte om nieuwe kracht. opdat hij niet slechts voor één keer, maar telkens, wanneer hi opnieuw tot ongehoorzaamheid verzocht zou worden, door Gods genade mocht overwinnen en zóó den Heere welbehaaglijk zou mogen leven.

